

Διετές Πρόγραμμα Στη Συστημική Ψυχοθεραπεία Παιδιών και Εφήβων

1. Εισαγωγή

Το πρόγραμμα πληροί τις προϋποθέσεις εξειδίκευσης επαγγελματιών ψυχοθεραπευτών οι οποίοι επιθυμούν να εργαστούν θεραπευτικά με παιδιά, έφηβους και τις οικογένειές τους. Δημιουργήθηκε και σχεδιάστηκε από το ΣΙΚ και στηρίχτηκε στα κριτήρια του Βρετανικού Συμβουλίου Ψυχοθεραπείας (UKCP) τα οποία ορίζουν τις προδιαγραφές ενός Εκπαιδευτικού Προγράμματος Ψυχοθεραπείας Παιδιών και Εφήβων και διαμορφώθηκε στις αρχές της Συστημικής Προσέγγισης. Το παρόν έγγραφο ετοιμάστηκε και παρουσιάζει αναλυτικά το πρόγραμμα σπουδών σε πρώτο επίπεδο καθώς και τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα γνώσεων και δεξιοτήτων.

2. Σε ποιους απευθύνεται

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε όλους τους επαγγελματίες που εργάζονται με παιδιά.

(α) Παρέχει τη δυνατότητα εξειδίκευσης Συστημικών **Ψυχοθεραπευτών** στη Συστημική Ψυχοθεραπεία παιδιών και εφήβων ή/και

(β) Δίνει τη δυνατότητα σε **άλλους επαγγελματίες** που ασχολούνται με παιδιά και έφηβους να αποκτήσουν πιο εξειδικευμένες γνώσεις και δεξιότητες για τα θέματα ανάπτυξης, χειρισμού παιδιών, δικαιωμάτων του παιδιού, νομοθεσίες, θέματα ηθικής και δεοντολογίας και συμβουλευτικής γονέων, τα οποία μπορούν να αξιοποιήσουν εντός του εργασιακού πλαισίου τους.

Νοείται ότι η παρακολούθηση του προγράμματος από την ομάδα (β) δεν αναγνωρίζεται ως προσόν για οποιονδήποτε για να ασκεί το επάγγελμα του Ψυχοθεραπευτή. Στους εκπαιδευόμενους της ομάδας αυτής θα δοθεί Πιστοποιητικό Παρακολούθησης.

3. Κριτήρια Εισδοχής

Για την Ομάδα (α)

- Πιστοποιητικό Εκπαίδευσης στη Συστημική Ψυχοθεραπεία
- Λευκό Ποινικό Μητρώο
- Βεβαίωση με βάση το Νόμο για τη Σεξουαλική Κακοποίηση Παιδιών

Για την ομάδα (β)

- Κάτοχοι Πτυχίου ή Μεταπτυχιακού σε Ανθρωπιστικές και Κοινωνικές Επιστήμες
- Πολύ καλή γνώση της ελληνικής

Όλοι οι εκπαιδευόμενοι περνούν από προσωπική συνέντευξη προκειμένου να διαπιστωθεί η καταλληλότητά και τα κίνητρά καθώς και όλα τα πιο πάνω του/της υποψήφιας/ου εισδοχής στο Πρόγραμμα. Οι συνεντεύξεις πραγματοποιούνται από ομάδα εκπαιδευτών και εκπροσώπους της διεύθυνσης του ΣΙΚ.

4. Γενική Περιγραφή και Θεματολογία του Προγράμματος

Το Πρόγραμμα παρέχει όλη τη θεωρητική γνώση καθώς και πρακτική επάρκεια γύρω από τους εξής 7 άξονες:

- Παιδική και Εφηβική Ανάπτυξη
Θεωρίες και Προσεγγίσεις
- Θεραπευτική Σχέση , Επικοινωνία και Διαδικασία
- Νομικά ζητήματα και δεοντολογία
- Δι-υπηρεσιακή - Πολυθεματική Συνεργασία

- Συναισθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες, προβλήματα συμπεριφοράς και θέματα ψυχικής υγείας
- Προσωπικές δεξιότητες

Το πρόγραμμα διέπεται από τις πιο κάτω Αρχές:

- Σεβασμό στα ατομικά δικαιώματα του παιδιού, κυρίως της αυτορρύθμισης, πάντοτε σε πλαίσια λογικά έτσι που να διασφαλίζεται η ανάγκη ασφάλειας, προστασίας και φροντίδας του και στα δικαιώματα των γονιών ως φροντιστές,
- Να δίνεται η ορθή στήριξη και συνθήκες στο παιδί ώστε να προλαβαίνονται αναπτυξιακές παρορμήσεις και να αποκαθίσταται η ψυχολογική του υγεία
- Να αναγνωρίζεται η σημασία των βιωμάτων και εμπειριών των παιδιών στο πλαίσιο, σφαιρικά, της ζωής τους, του οικογενειακού, κοινωνικού, πολιτισμικού, πνευματικού και πολιτικού συστήματος που ζει,
- Να αναγνωρίζεται η αξία και εγκυρότητα των εμπειριών του παιδιού, της δημιουργικότητας και ανθεκτικότητάς του στην αντιμετώπιση των περιστάσεων της ζωής τους, λαμβάνοντας υπόψη τις αναπτυξιακές του ικανότητες και αποθέματα,
- Να αναγνωρίζεται η εξάρτηση και η συναισθηματική, σωματική, ψυχολογική και πνευματική ευαλωτότητα των παιδιών,
- Να αναγνωρίζεται η φύση και εμπειρίες που χαρακτηρίζουν τα διάφορα στάδια ανάπτυξης των παιδιών και οι προϋποθέσεις για την ανάπτυξη ώριμης σχέσης με το περιβάλλον,
- Να αναγνωρίζεται η ανάγκη για στήριξη των παιδιών να αναπτύξουν δεξιότητες και αποθέματα για να αντιμετωπίσουν και να διαχειριστούν τις περιστάσεις τους,
- Να αναγνωρίζεται η αναγκαιότητα πολυθεματικής εργασίας και ενδο και δι-υπηρεσιακού διαλόγου και συνεργασίας.

5. Εκπαιδευτές

Οι εκπαιδευτές του Προγράμματος έχουν επιλεγεί με προσοχή ώστε η κατάρτιση, εμπειρία και επαγγελματική ανάπτυξη τους να συνάδουν με τους στόχους της εκπαίδευσης και να

αντιστοιχούν στο περιεχόμενο του συγκεκριμένου μαθήματος για το οποίο επιλέγεται να παραδώσουν. Βασικοί εκπαιδευτές είναι :

Γεωργία Ασλανίδου : Ψυχολόγος, MSc in Psychology of Education(London UK), Διδακτορικό με θέμα ψυχική ανθεκτικότητα σε παιδιά γονέων χρηστών ουσιών. Εκπαιδεύτηκε στη Συστημική Θεραπεία και Συμβουλευτική και στη Συστημική Θεραπεία Παιδιών και Εφήβων, εκπαίδευση στο Story Play Skills (Milton Erickson). Εργάζεται στον ΟΚΑΝΑ και συνεργάζεται με το Παιδοψυχιατρικό Τμήμα του Ιπποκράτειου Νοσοκομείου

Παναγιώτα Παπαστερίου: Ψυχολόγος (Lancaster UK) Συστημική Ψυχοθεραπεύτρια, Υποστηρίζει γονείς σε θέματα διαπαιδαγώγησης και έχει πολυετή πείρα με δύσκολους έφηβους. Είναι επιστημονική υπεύθυνη Συμβουλευτικού Σταθμού Σχολείου. Εργάστηκε 15 χρόνια με έφηβους, διοργάνωσε σεμινάρια σε μαθητές και παρεμβάσεις στις Δικαστικές Υπηρεσίες Ανηλίκων Θεσσαλονίκης.

Χαρά Γούρναρη: Ψυχολόγος, Μεταπτυχιακό στη Διοίκηση Μονάδας Υγείας , Συστημική Ψυχοθεραπεύτρια και Συστημική Θεραπεύτρια Παιδιών και Εφήβων, Καθηγήτρια, Επόπτρια και Ψυχοθεραπεύτρια.

Ιωάννα Ρεβίθη: Ψυχολόγος, Μεταπτυχιακό Κοινωνική και Κλινική Ψυχολογία, Συστημική Ψυχοθεραπεύτρια και Καθηγήτρια Ψυχολογίας και επόπτρια.

Δρ Γιώργος Κεσίσογλου: Ψυχολόγος, Συστημικός Ψυχοθεραπευτής , Διδάκτωρ Κοινωνικής Ψυχολογίας ΑΠΘ.

Δρ Δημήτρης Φιλοκώστας : Παιδοψυχίατρος και οικογενειακός θεραπευτής . Εκπαιδεύτηκε στις ιδέες της Μη Βίαιης Αντίστασης

Γεωργία Γκαντώνα: Ψυχολόγος ειδικευμένη σε προβλήματα παιδιών και ενηλίκων, MSc, PhD Οικογενειακή Συστημική Ψυχοθεραπεύτρια, Μέλος ΕΦΤΑ

6. Δομή και Περιεχόμενο του Εκπαιδευτικού Προγράμματος

A. Μαθησιακά Αποτελέσματα Γνώσεων και Δεξιοτήτων:

Ο εκπαιδευόμενος με τη λήξη του προγράμματος αναμένεται να έχει κατακτήσει όλα τα πιο κάτω όπως περιγράφονται και αναλύονται γύρω από τους άξονες που αναφέρθηκαν πιο πάνω:

I. Παιδική και Εφηβική Ανάπτυξη - Θεωρίες και Προσεγγίσεις

- Αναπτυξιακά Στάδια , ψυχολογικές, υπαρξιακές, νοητικές, συναισθηματικές και σχεσιακές προκλήσεις
- Η ευαλωτότητα του παιδιού ανάλογα με το στάδιο ανάπτυξής του
- Διάφορες μορφές κακοποίησης και οι επιπτώσεις της
- Μετάβαση από το ένα αναπτυξιακό στάδιο στο επόμενο
- Συνασθηματικός δεσμός, δημιουργία και αλλαγές
- Συστημική Οπτική
- Άλλες βασικές προσεγγίσεις
- Δυνατότητες και αδυναμίες των προσεγγίσεων

II. Συστημική Θεωρητική Προσέγγιση

- Θεωρία Συστημάτων - Συστημικό Μοντέλλο στη Θεραπεία Παιδιών και Εφήβων
- Δυνατότητες και Αδυναμίες της Συστημικής Προσέγγισης
- Η θέση του παιδιού στην οικογένεια και στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον
- Ο ρόλος των γονιών και φροντιστών – Στήριξη, Πληροφόρηση και Συμβουλευτική Γονέων
- Η σημασία της επιρροής του κοινωνικού δικτύου και της κοινότητας του παιδιού
- Η επίδραση του ρόλου των ενηλίκων και της ψυχικής τους υγείας στη σωματική, συναισθηματική και ψυχική υγεία των παιδιών
- Παράγοντες που συμβάλλουν στην ανάπτυξη δυσκολιών στην εφηβεία

III. Θεραπευτική Σχέση , Επικοινωνία και Διαδικασία

- Τρόποι επικοινωνίας, γλώσσα, συμβόλαιο συνεργασίας,
- Προσέγγισης φιλική προς τα παιδιά και ειδικά προσαρμοσμένη στο πολιτισμικό και κοινωνικό υπόβαθρο
- Ρόλος του θεραπευτή - Σχέση εμπιστοσύνης
- Εργασία με την οικογένεια – Συμφωνητικό για συγκατάθεση και όροι συνεργασίας
- Δικαιώματα Παιδιού

IV. Νομικά ζητήματα και δεοντολογία

- Εμπιστευτικότητα
- Προσωπικά δεδομένα στη θεραπευτική διαδικασία
- Συγκατάθεση για κοινοποίηση πληροφοριών / προσωπικών δεδομένων
- Το δικαίωμα του παιδιού στην αυτοδιάθεση
- Δικαιώματα Παιδιού
- Τα δικαιώματα των γονιών και των φροντιστών
- Καταστάσεις επικίνδυνες για τα παιδιά
- Παιδική κακοποίηση
- Νομοθεσίες / πολιτικές που σχετίζονται με παιδιά
- Ο ρόλος των διαφόρων Υπηρεσιών – ΥΚΕ, ΥΨΥ, ΥΕΨ
- Ηθική και δεοντολογία

V. Δι-υπηρεσιακή - Πολυθεματική Συνεργασία

- Πλαίσιο συνεργασίας διαφόρων Υπηρεσιών για περιπτώσεις
- Διατήρηση συνεργασίας δι - υπηρεσιακά, διεπαγγελματικά και πολυθεματικά
- Αποτελεσματική επικοινωνία με άλλους επαγγελματίες

VI. Συνασθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες, προβλήματα συμπεριφοράς και θέματα ψυχικής υγείας

- Κλινικές εικόνες:
- Άγχος στα Παιδιά και στους Έφηβους
- Ψυχαναγκαστικά Συμπτώματα
- Παιδικές Φοβίες
- Σχολική Φοβία
- Χαμηλή σχολική επίδοση Ψυχοσωματικά
- Συμπτώματα
- Κατάθλιψη
- Αυτοτραυματισμοί
- Σχολικός Εκφοβισμός –
- Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης Απόσυρση – Κοινωνικές Σχέσεις – Αίσθημα Αυταξίας
- Εφηβική Παραβατικότητα
- Ψύχωση στην Εφηβεία
- Διαταραχές στην Πρόσληψη Τροφής
- Ανάπτυξη της Σεξουαλικότητας στα παιδιά –
- Θέματα Ταυτότητας Φύλου
- Ενδοοικογενειακή Βία
- Τραύμα -
- Ψυχική Ανθεκτικότητα
- Εξαρτήσεις – Παιδιά – Έφηβοι με εξαρτητικές συμπεριφορές – παιδιά γονέων χρηστών ουσιών
- Παιδιά γονέων με θέματα Ψυχικής Υγείας

VII. Προσωπικές δεξιότητες

- Υπευθυνότητα
- Πρακτική δημιουργικότητα, ελαστικότητα, δημιουργία εσωτερικών κινήτρων, αυτονομία και πρόληψη
- Δεξιότητες αυτοπαρατήρησης
- Διατήρηση δεδομένων
- Χρήση εποπτείας
- Κατάλληλη συναισθηματική ικανότητα και τρυφερότητα στα παιδιά

B. Εποπτείες

Το πρόγραμμα προσφέρει συνολικά 60 ώρες ομαδικής εποπτείας που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των διημέρων και συναντήσεων μία φορά το μήνα για 2 ώρες με πραγματικά περιστατικά τα οποία φέρνουν οι εκπαιδευόμενοι για συζήτηση.

Οι εκπαιδευόμενοι της (α) ομάδας συστήνεται όπως εξασφαλίζουν προσωπική εποπτεία με προσωπικά τους έξοδα όταν θα ξεκινήσουν την κλινική τους πρακτική με την έναρξη του Β Έτους.

Γ. Προσωπική Ανάπτυξη

Στο πλαίσιο των μαθημάτων πραγματοποιούνται βιωματικές ασκήσεις οι οποίες έχουν στόχο την ανάπτυξη των επαγγελματιών τόσο σε προσωπικό επίπεδο όσο και σε επαγγελματικό. Συνολικά καλύπτονται 60 ώρες προσωπικής ανάπτυξης.

Δ. Προσωπική Ψυχοθεραπεία

Για τους εκπαιδευόμενους της (α) ομάδας απαιτούνται τουλάχιστο 50 ώρες ατομικής ψυχοθεραπείας από Ψυχοθεραπευτή με τουλάχιστο 5 χρόνια εμπειρίας.

E. Κλινική Πρακτική

Κλινική πρακτική απαιτείται μόνο από όσους εκπαιδευόμενους κατέχουν ήδη τα προαπαιτούμενα επαγγελματικά προσόντα του Ψυχοθεραπευτή και ενδιαφέρονται να αποκτήσουν το Πιστοποιητικό Μετεκπαίδευσης στη Ψυχοθεραπεία Παιδιών και Εφήβων. Απαιτούνται 100 ώρες εποπτευόμενης κλινικής πρακτικής με παιδιά και εφήβους είτε σε πλαίσιο με το οποίο διατηρεί συνεργασία το ΣΙΚ, είτε σε πλαίσιο το οποίο θα εξεύρει ο εκπαιδευόμενος είτε σε γραφείο ιδιωτικό που διατηρεί ο εκπαιδευόμενος. Απαιτείται βεβαίωση από το Διευθυντή του πλαισίου για τη συμπλήρωση των ωρών καθώς και αναλυτική κατάσταση των περιστατικών σε έντυπο που θα δίδεται στους εκπαιδευόμενους και το οποίο πρέπει να προσκομίζουν με τη συμπλήρωση των ωρών. Νοείται ότι στο έντυπο δεν θα αναφέρονται ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα των θεραπευόμενων. Οι εκπαιδευόμενοι τηρούν δικό τους αναλυτικό αρχείο με σημειώσεις για κάθε συνάντηση και των παρεμβάσεων που εφαρμόστηκαν και με ποια άτομα της οικογένειας

7. Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα

Το Πρόγραμμα προσφέρει συνολικά 1020 εκπαιδευτικές ώρες.

- **Θεωρητική κατάρτιση: Σύνολο 800 ώρες**
 - ✓ **Άμεση:** θεωρητική παράδοση 157 ώρες ανά έτος σύνολο **314** ώρες
 - ✓ **Έμμεση:** θεωρητική μελέτη 486 ώρες

Η θεωρία προσεγγίζεται, κατά κύριο λόγο, μέσα από εισηγήσεις από τους εκπαιδευτές του προγράμματος, από βιωματικά εργαστήρια σύνδεσης με την κλινική πράξη, από την προβολή και ανάλυση εκπαιδευτικών βίντεο, αλλά και, σε έναν σημαντικό βαθμό μέσα από την αυτο-οργάνωση εκπαιδευτικών δράσεων, όπου οι ίδιοι οι εκπαιδευόμενοι αναλαμβάνουν να οργανώσουν και να ολοκληρώσουν ατομικά ή/και ομαδικά την εκπαίδευσή τους με ομάδες μελέτης, συζητήσεων, εμβάθυνσης και εργασιών.

Σε κάθε έτος δίνεται λίστα προτεινόμενης βιβλιογραφίας και επιστημονικών άρθρα τα οποία οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει να μελετήσουν και να αναλύσουν και αναμένεται η κριτική επεξεργασία και συζήτησης της σχετικής βιβλιογραφίας ως προς: α) την εστίαση της

διερεύνησης, β) τη συστημική οπτική και θεωρία και γ) το φιλοσοφικό και ιδεολογικό πλαίσιο της.

Οι εργασίες ακολουθούν την πορεία της εκπαίδευσης και δίνουν την ευκαιρία στους εκπαιδευόμενους να αποκτήσουν πληρέστερη επαφή τόσο με τις θεωρητικές έννοιες όσο και με τις τεχνικές της συστημικής. Δηλαδή την εφαρμογή αναστοχαστικής σκέψης για τη βιβλιογραφία που περιλαμβάνεται στα κείμενα και πως μπορεί να ταιριάζει με διαφορετικά κοινωνικο-οικονομικά, πολιτισμικά συν-κείμενα της βιωμένης εμπειρίας της ταυτότητας ή της επαγγελματικής πρακτικής.

- **Εποπτεία: 60 ώρες ομαδικής εποπτείας**
- **Προσωπική Ανάπτυξη: 60 ώρες προσωπικής ανάπτυξης**
- **Κλινική Πρακτική: 100 ώρες**

Αναλυτικό Πρόγραμμα των δύο ετών επισυνάπτεται. Κάθε έτος αποτελείται από 9 διήμερα μαθήματα τα οποία πραγματοποιούνται διαδικτυακά εκτός από ένα το οποίο πραγματοποιείται δια ζώσης και αφιερώνεται εξ ολοκλήρου στην εκπαίδευση σε θεραπευτικές δεξιότητες και στην επαγγελματική ιδιότητα με βιωματικά τα οποία προετοιμάζονται ειδικά για να δέσουν τη θεωρία με την πρακτική.

Καθ' όλη τη διάρκεια των μαθημάτων ο εκπαιδευτής πέραν της θεωρητικής παράδοσης εμπλουτίζει το μάθημα με βιωματικές ασκήσεις οι οποίες καλύπτουν τόσο την πρακτική προετοιμασία των θεραπευτών όσο και την προσωπική και επαγγελματική τους ανάπτυξη. Στο πλαίσιο των μαθημάτων πραγματοποιούνται και εποπτείες για την (α) ομάδα με περιστατικά πραγματικά. Για τη (β) ομάδα μπορεί να παρέχεται εποπτεία για περιστατικά των εκπαιδευόμενων και αν όχι θα τους προτείνονται περιστατικά για εποπτεία από τον εκπαιδευτή.

8. Αξιολόγηση:

Η Αξιολόγηση πραγματοποιείται από ομάδα τριών ατόμων, που απαρτίζεται από το Διευθυντή του ΣΙΚ, τον Βασικό Εκπαιδευτή του Προγράμματος και ένα άτομο από τη Γραμματεία. Η αξιολόγηση περιλαμβάνει:

- Συστηματική ανατροφοδότηση των εκπαιδευομένων καθόλη τη διάρκεια της εκπαίδευσης σε ότι αφορά δυνατότητες / αδυναμίες τους και ανάγκες που χρειάζεται να αναπτύξουν
- Ετοιμασία και Παρουσίαση εργασίας στο τέλος του Α έτους 3000 λέξεων
- Ετοιμασία και Παρουσίαση Πτυχιακής στο τέλος της εκπαίδευσης 5000 λέξεων

Η δομή και των δύο εργασιών θα δίδεται έγκαιρα στους εκπαιδευόμενους (Θεωρία, μεθοδολογία, βιωματική εμπειρία).

Οι εκπαιδευόμενοι θα παρουσιάσουν με το πέρας της εκπαίδευσής τους όλες τις απαιτούμενες σε σχέση με την πρακτική και προσωπική τους θεραπεία Βεβαιώσεις.

9. Πιστοποίηση

Οι επαγγελματίες που ανήκουν στην ομάδα (β) με το πέρας της εκπαίδευσης των δύο ετών θα λαμβάνουν Πιστοποιητικό παρακολούθησης του Προγράμματος.

Οι επαγγελματίες Συστημικοί Ψυχοθεραπευτές της ομάδας (α) με τη συμπλήρωση του εκπαιδευτικού μέρους, της κλινικής πρακτικής και της παρουσίασης της πτυχιακής τους θα λαμβάνουν Πιστοποιητικό Επαγγελματικής Κατάρτισης στη Συστημική Ψυχοθεραπεία Παιδιών και Εφήβων.

Πρόγραμμα Παιδιών και Εφήβων

Έτος Α'

Αρ./	Μάθημα	Εκπαιδευτής
1	<p>Εισαγωγή στις Θεωρίες Ανάπτυξης (παρουσίαση κυριότερων θεωριών που έχουν διατυπωθεί στο χώρο της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ψυχοδυναμική Freud Erikson -Θεωρία Μάθησης – Watson, Skinner -Κονστροκτιβιστική - Piaget -Θεωρίες Συστημάτων <p>Κριτική των Θεωριών</p> <p>Ιδιαίτερες ανάγκες και ευαλωτότητα των παιδιών</p> <p>Αναπτυξιακά χαρακτηριστικά και η χρησιμότητά τους στη σύγχρονη συστημική θεραπεία</p> <p>Δυνατότητες και αδυναμίες της Συστημικής Προσέγγισης</p>	<p>17ώρες</p> <p>3 ώρες εποπτεία</p>
2	<p>Συστημικό Μοντέλο στη Θεραπεία παιδιών και εφήβων</p>	<p>17 ώρες</p> <p>3 ώρες εποπτεία</p>

	<p>Ιδιαιτερότητες των παιδιών στη θεραπεία και εμπόδια στην επικοινωνία</p> <p>Ρόλος του θεραπευτή - Σχέση εμπιστοσύνης Τρόποι επικοινωνίας, γλώσσα, συμβόλαιο συνεργασίας, Προσέγγισης φιλική προς τα παιδιά και ειδικά προσαρμοσμένη στο πολιτισμικό και κοινωνικό υπόβαθρο</p> <p>Εργασία με την οικογένεια</p> <p>Δικαιώματα παιδιού – προστασία, αξιοπρέπεια, ιδιωτική ζωή, έκφραση άποψης, εξελισσόμενες ικανότητες, σεβασμός στην άποψή του Το δικαίωμα στο παιχνίδι</p> <p>Διαχείριση θεραπευτικών ορίων</p>	
3	<p>Μορφές Επικοινωνίας Διαφόρων Πλαισίων</p> <p>Η θέση του παιδιού στο οικογενειακό πλαίσιο και στο ευρύτερο κοινωνικό πλαίσιο</p> <p>Ο ρόλος των γονιών – ανάγκες, ψυχική υγεία, άσκηση γονικού ρόλου Συμβουλευτική Γονέων</p>	<p>17 ώρες</p> <p>3 ώρες εποπτεία</p>

4	<p>Διαγνωστικές και Θεραπευτικές τεχνικές και μεθόδοι στη θεραπεία παιδιών και εφήβων</p> <p>Προσαρμοσμένες τεχνικές και στρατηγικές με βάση την ηλικία, εμπειρίες κι ανάγκες</p> <p>Διαγνωστικά κριτήρια DSM</p> <p>Παιδικό σχέδιο</p> <p>Παιγνίδι</p> <p>CAT, CAT – H</p>	<p>17 ώρες</p> <p>3 ώρες εποπτεία</p>
5	<p>Εφηβεία - Ιδιαιτερότητες της εφηβείας</p> <p>Συστημικές Παρεμβάσεις</p>	<p>17 ώρες</p> <p>3 ώρες εποπτεία</p>
6α	<p>Ηθική και Δεοντολογία</p> <p>Μέρος Α</p>	<p>4 ώρες</p>
6β ΔΙΑ ΖΩΣΗΣ	<p>Γενικές Θεραπευτικές Δεξιότητες και επαγγελματική ιδιότητα</p>	<p>17 ώρες</p> <p>6 ώρες εποπτεία</p> <p>6 ώρες προσωπική ανάπτυξη</p>
7	<p>Common Assessment Framework for Children and young people CAF</p> <p>Risk assessment</p>	<p>17 ώρες</p> <p>3 ώρες εποπτεία</p>
8	<p>Δικαιώματα/Υποχρεώσεις Γονιών και φροντιστών</p> <p>Νομοθεσίες / πολιτικές / διαδικασίες σχετικές με παιδιά</p> <p>Υπηρεσίες Προστασίας</p> <p>Προσωπικά δεδομένα</p> <p>Επαγγελματικά όρια</p> <p>Ο ρολος των υπηρεσιών που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με παιδιά και τα οφέλη της εμπλοκής τους (σχολείο, υπηρεσίες</p>	<p>17 ώρες</p> <p>3 ώρες εποπτεία</p>

	ψυχικής υγείας, κοινωνικές υπηρεσίες, ΜΚΟ) (Case study)	
9	Μεταβατικές Φάσεις Διαζύγιο, Πένθος, Μετανάστευση, Ανεργία, Αλλαγή σχολικού Πλαισίου, Μετακίνηση σε Ιδρύματα Παιδικής Προστασίας/Αναδοχή	17 ώρες 3 ώρες εποπτεία

Σύνολο: 157 ώρες θεωρίας 30 ώρες εποπτείας

22 ώρες προσωπική ανάπτυξη ($8 \times 2 = 16 + 6 = 22$)

Έτος Β'

Αρ./	Μάθημα	Καθηγητής
1	Άγχος στα Παιδιά και στους Έφηβους Ψυχαναγκαστικά Συμπτώματα Παρεμβάσεις	17 ώρες 3 ώρες εποπτείας
2	Παιδικές Φοβίες Σχολική Φοβία Χαμηλή σχολική επίδοση Ψυχοσωματικά Συμπτώματα Παρεμβάσεις	17 ώρες 3 ώρες εποπτείας

3	Κατάθλιψη Αυτοτραυματισμοί Παρεμβάσεις	17 ώρες 3 ώρες εποπτείας
4	Σχολικός Εκφοβισμός – - Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης Απόσυρση – Κοινωνικές Σχέσεις – Αίσθημα Αυταξίας - Εφηβική Παραβατικότητα Παρεμβάσεις	17 ώρες 3 ώρες εποπτείας
5	Ψύχωση στην Εφηβεία Διαταραχές στην Πρόσληψη Τροφής Παρεμβάσεις	17 ώρες 3 ώρες εποπτείας
6	Ανάπτυξη της Σεξουαλικότητας στα παιδιά – Θέματα Ταυτότητας Φύλου	17 ώρες 3 ώρες εποπτείας
7	Ενδοοικογενειακή Βία Τραύμα - Ψυχική Ανθεκτικότητα	17 ώρες 3 ώρες εποπτείας
8	Εξαρτήσεις –Παιδιά – Έφηβοι με εξαρτητικές συμπεριφορές – παιδιά γονέων χρηστών ουσιών Παιδιά γονέων με θέματα Ψυχικής Υγείας	17 ώρες 3 ώρες εποπτείας
9α	Ηθική και Δεοντολογία Μέρος Β	4 ώρες

9β	Γενικές Θεραπευτικές Δεξιότητες και επαγγελματική ιδιότητα Κλείσιμο Εκπαίδευσης	17 ώρες 6 ώρες εποπτείας 6 ώρες προσωπική ανάπτυξη
----	--	---

Σύνολο: 157 ώρες θεωρίας

30 ώρες εποπτεία

22 ώρες προσωπική ανάπτυξη